

Letné podujatia v obci

- 25. 7. Skalitská vareška.** Obľúbená súťaž vo varení gulášu.
- 9. 8. Šláger paráda.** Nestarnúce evergreeny v amfiteátri.
- 21. – 22. 8. Letné kino II.** Prázdninové premietanie pre všetkých.
- 22. – 23. 8. Goral Marathon & Goralfest**
- 23. 8. Skalitská cifrovačka.** Heligonkári v amfiteátri o 12:30
- 30. 8. Hasičská súťaž o pohár starostky obce**
- 6. 9. Hokejbalová súťaž o pohár starostky obce**

Z OBSAHU VYBERÁME:

24. Goralské slávnosti

Odovzdávanie nových nájomných bytov

Zmena termínu koncertu!!!

Z technických príčin sa koncert skupín **HEX, Arzén, One Reason, URWY drut** a **The blue-beat** uskutoční **23. augusta 2015**. Predané vstupenky ostávajú v platnosti. Viac info na tel. číslo 0918 390 156.

OKIENKO DO MINULOSTI OBCE (X)

Vznik obce Skalité

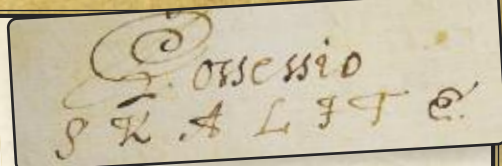
ari každý z obyvateľov našej obce sa niekedy zamyslel nad tým ako a hlavne kedy vznikla obec, ktorá sa stala jeho domovom. Podnetov i príležitostí na takéto zamyslenie je viac. Sú to nielen otázky zvedavých detí, keď si v určitom veku začnú uvedomovať svoju príslušnosť k obecnej pospolitosti podnietenú práve preberaným učivom v škole, rozprávaním starších príbuzných o príhodách, či legendách, ktoré sa traja v dedine už po celé generácie, pozeraním tých niekoľkých malo programov v rozhlase, televízii venovaných dejinám Slovenska, ale aj u dospelých, ktorí mimovoľne porovnávajú úroveň starostlivosti o históriu a pamiatky minulosti vo vlastnej obci s inými obcami v susedstve alebo nebodaj aj v cudzine, kam ich chodia obdivovať. Pritom príbehy, legendy, zaujímavé úseky histórie má každá obec na Slovensku, veď väčšina z nich vznikala, resp. je známa zo stredoveku. Aj na Kysuciach sú obce niekoľko storočné, majú svoju, často bohatú dávnu i nedávnu minulosť, ktorá však nie je v povedomí jej obyvateľov. Zostáva pred nimi utajená, lebo je neobjavená, zastretá prikrývkou desiatok rokov starosti o živobytie, inými prioritami nastolenými vrchnosťou, ale aj osobným nezaujímom o minulosť svojej obce, o život vlastných predkov, o ich postoje, snaženia, úspechy i neúspechy, ktoré formovali ich charakter i život obecnej pospolitosti a tým aj dnešnú tvár obce. I historicky nedávna minulosť sa zdá byť mnohým ľahostajná, napriek tomu, že už stáročia platí Historia – magistra vitae (História – učiteľka života).

Neznalosť vlastnej minulosti, života vlastných predkov, sa na úrovni obce či regiónu prejaví slabým lokálpatriotizmom a na úrovni národa, štátu, nízkym stupňom vlastenectva i nekritic-kým obdivom cudzieho, neznajúc pritom vlastné.

V našich končinách sa obvykle pátra po tom, kedy obec vznikla, resp. kedy je o nej prvá písomná zmienka. Niekde je to ľahké, lebo sa našla lokačná listina, ktorou zemepán poveril škultéta aby založil obec spolu s niekoľkými rodinami, pričom obvykle určil aj hranice choťára. Ak škultét dostal pritom aj právo postaviť mlyn, prílu alebo právo prevádzkovať krčmu, je vyššia pravdepodobnosť, že sa dajú nájsť aj iné listiny, napr. daňové záznamy. Ak sa však obce zakladali pomaly, postupne a v oblastiach odľahlejších od sídla zemepána, resp. tam, kde najprv išlo iba o prechodné valašské či valaško-kopaničiarske osídlenie zakladajúce listiny nemuseli jestvovať. Ak po nejakom čase zemepán zistil, že sa tu už usídlili ľudia vzal to na vedomie a jedného z osadníkov určil za škultéta s povinnosťami prijímať ďalších osadníkov, vyberať poplatky a pod. To bol zrejme aj prípad niektorých dedín na severných Kysuciach a väčšiny dedín v celom regióne Kysúc. Týmto spôsobom vznikla asi aj obec Skalité.

Tento predpoklad potvrdzuje aj záznam v kronike obce, kde sa píše o prvom osadníkovi v obci, Jánovi Skokanovi s početnejším príbuzenstvom, ale bez uvedenia roku, alebo opisu udalosti väčšieho územného dosahu, kedy sa tak stalo, ktorá by pomohla určiť, aspoň približne rok osídlenia.

(Pokračovanie článku Ing. Pavla Laša, CSc., o putovaní po histórii obce Skalité nájdete na strane 12)

Vyberáme z rokovaní Obecného zastupiteľstva Skalité, 10. apríla, 25. mája a 1. júna 2015

OZ schvaľuje:

- 2. a 3 zmenu rozpočtu obce Skalité na rok 2015 –3. zmenu rozpočtu obce Skalité na rok 2015 tak, ako bola predložená, vrátane rozpočtov ROPO v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Skalité:

	Skutočnosť 2012	Skutočnosť 2013	Schválený rozpočet 2015	Rozpočet po 2. zmene 2015	Návrh na 3. zmenu	Rozpočet po 3. zmene 2015
Bežné príjmy	1 988 615	2 134 680	1 937 071	2 015 545	99 112	2 114 657
Bežné príjmy RO	126 425	194 605	42 600	42 600	1 891	44 491
Bežné príjmy spolu	2 115 040	2 329 285	1 979 671	2 058 145	101 003	2 159 148
Kapitálové príjmy	105 698	197 367	183 683	191 329	6 600	197 929
Finančné operácie – príjmy	4 219	21 097	29 000	176 236	6 000	182 236
PRÍJMY SPOLU	2 224 957	2 547 749	2 192 354	2 425 710	113 603	2 539 313
Bežné výdavky	882 435	914 941	831 968	858 556	51 619	910 175
Bežné výdavky RO	843 663	1 031 704	885 143	974 634	41 984	1 016 618
Bežné výdavky spolu	1 726 098	1 946 645	1 717 111	1 833 190	93 603	1 926 793
Kapitálové výdavky	396 020	387 619	365 863	468 240	33 570	501 810
Finančné operácie – výdavky	89 249	102 208	109 380	109 380	0	109 380
VÝDAVKY SPOLU	2 211 367	2 436 472	2 192 354	2 410 810	127 173	2 537 983
Bežný rozpočet príjmy – výdaje	388 942	382 640	262 560	224 955	7 400	232 355
HOSPODÁRENIE OBCE	13 590	111 277	0	14 900	-13 570	1 330

- zmenu rozpočtu Obec Skalité – Prevádzkáreň: vlastné príjmy v hlavnej činnosti vo výške + 38 016,- € vlastné výdavky na hlavnú činnosť vo výške + 38 016,- €
- VZN Obce Skalité č. 1/2015 o spôsobe náhradného zásobovania vodou, náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žump na území obce Skalité, s účinnosťou od 10. 6. 2015
- Hospodárenie príspevkovej organizácie Obec Skalité – Prevádzkáreň za rok 2014 v hlavnej a podnikateľskej činnosti bez výhrad. Riaditeľ Alojz Petrák bude vždy k septembru príslušného kalendárneho roka informovať OZ o stave vývoja podnikateľskej činnosti aj s návrhom opatrení.
- Záverečný účet obce Skalité a celoročné hospodárenie za rok 2014 bez výhrad. Použitie prebytku po vylúčení nevyčerpaných prostriedkov zo ŠR a nevyčerpaného fondu opráv v sume 2 746,74 EUR, zisteného podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na tvorbu rezervného fondu.
- Správy ÚIK o inventarizácii k 31. 12. 2014 a vyradenie inventárnych predmetov
- Od 1. 6. 2015 mesačný plat starostky obce Skalité zvýšený o 61,19%, v celkovej sume po zaokrúhlení na celé eurá nahor 3237 EUR v hrubom.
- Predĺženie nájomných zmlúv na byty: p. Martina Koričárová, p. Kaluža, p. Tomková, p. Kullová, p. Ramšík, p. Krajča, p. Serafín.
- Pridelenie nových a uvoľnených bytov: p. Strýčková, p. Špirko, p. Majchráková, p. Ignačáková. Náhradníka na pridelenie jednoizbového bytu p. Šusteka.
- Dohodu o zrušení Kúpnej zmluvy s p. Ruckom na stav. pozemok v IBV Cupeľ II a odpredaj toho pozemku p. Chebekovej (parc. KNC 3763/14 – ttp o výmere 711 m²)
- Uzatvorenie novej nájomnej zmluvy medzi Obcou Skalité a Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Skalité na prenájom časti pozemku KNC 3623 v k. ú. o výmere 3442 m² pre účely pohrebiska, od 1.6.2015 na dobu neurčitú. Výška nájmu je 333,00 €/rok.
- Odkúpenie časti pozemku č. KNC 3623 v k.ú. Skalité, o výmere cca do 130 m², na základe odčlenenia GP, za cenu 6,00 €/m². Uvedená časť parcely je dlhodobou súčasťou miestnej komunikácie, ktorú využívajú všetci občania.
- Predĺženie nájomnej zmluvy p. Erike Čaneckej na prevádzkovanie kaderníctva
- Prenájom časti pozemku KNC1840/1 pre Spoločenstvo vlastníkov bytov č. 734

- Uzavretie Zmluvy o budúcej zmluve medzi NDS, a.s. Bratislava a Obcou Skalité o odovzdaní a prevzatí objektov vyvolaných investícií do vlastníctva a prevádzky
- Zámer odpredaja prebytočného majetku a to:

P. č.	Názov majetku	Množstvo	Cena v €
1.	Zostava 4 ks vysielaciek s rýchlonab/4ks	1 ks	2415,59
2.	Vysielačka MOTOROLA 2 ks s rýchlonabíj./2 ks	1 ks	758,95
3.	Kässborhrer	1 ks	63433,58
SPOLU			66608,12

P. č.	Názov majetku	Množstvo	Cena v €
1.	Snežný skuter YAMAHA	1 ks	8694,58
2.	Tatra T 815 S–3	1 ks	8224,16
3.	Traktor Z–6245	1 ks	4552,41
4.	Rypadlo EÚ–2621 (bielorus)	1 ks	4928,43
5.	Lavína P 1000	1 ks	829,85
SPOLU			27229,4

- za najvyššiu ponúknutú cenu.
- Prevod Správy majetku obce do ZŠ s MŠ Skalité Kudlov
- Dohodu s p.Jozefom Mikulom – Kozáčkom o vrátení daru, a to Autobus Karosa
- Zvýšenie nájmu pre rok 2015 vo výške 3 734,04 € pre Urbariát a ZIVL Skalité na základe dohody (nebytové priestory v budove súp. č. 606)
- Zníženie nájomného za nebytové priestory a pozemky o infláciu –0,1 %
- Ocenenie niektorých pozemkov v cene 1 €/m²
- Demontáž nefunkčného zariadenia ČOV v MŠ Skalité Ústredie a úpravu vnútorných priestorov na sklad náradia
- Zámer odpredaja prebytočného majetku, časť pozemku parc. č. KNE 6361 – p. Koričárovi za účelom majetkového vysporiadania, nakoľko ju dlhodobu užíva a nemal vedomosť, že je majetkom Obce Skalité. Cena 6 €/m², na základe GP, ktorý si žiadateľ vyhotoví na vlastné náklady a ku geodetickému zameriavaniu bude prizvaný zástupca obce. Podmienkou odpredaja je súhlas správcu toku.
- Darovaciu zmluvu na darovanie vozidla IVECO do majetku obce Skalité
- Opravy miestnych komunikácií v roku 2015:
 - odvodnenie prístupovej cesty do Serafína
 - oprava miestnej komunikácie Bory s rozdelením na etapy: dobudovanie odvodnenia dažďovej vody, výpravky poklesov dutín, povrchová úprava, príprava, poklopov, povrchová úprava ABS,
 - oprava mosta Čanecký potok,
 - oprava miestnej komunikácie u Plaskura,

- oprava miestnej komunikácie Kavalý – výtĺky,
- oprava miestnej komunikácie do Fedora – oprava dlažby,
- cestné horské priepusty U Tomice, Strakov, poklopy na chodníkoch, opravy na horských vpustoch, šachta u Tatarkov, odvodnenie na Bore (podmytá cesta), Iné havárie podľa potreby, kosenie krajníc ciest, orezanie krovísk, stromov zasahujúcich do prejazdneho profilu cesty, chodník ku vlakovej zástavke pod Poľanou, u Sojkov – podmývanie cesty.

OZ poveruje:

- starostku obce a stavebnú komisiu rokovaním s tými občanmi v IBV Chajsovka, ktorí majú zahradené obecné pozemky. Uvoľnenie týchto pozemkov umožní komplexné vybudovanie stavby “Spojovacia komunikácia 2 x 8 b.j.” s dostatočnými šírkovými parametrami.

OZ neschvaľuje:

- Ponuku p. Mikulu a p. Jopeka na darovanie časti parciel KNC 5999/2, v k. ú. Skalité a KNC 2704, v k. ú. Skalité za účelom vybudovania cesty. Navrhované vybudovanie cesty medzi osadami u Mikulov a Vyšné Firky nie je pre obyvateľov týchto osád, ako aj pre obec Skalité nevyhnutné, pretože prístup k rodinným domom do týchto osád je v súčasnosti zabezpečený po jestvujúcich miestnych komunikáciách. Navyše ponúkané pozemky sú podmočené, a bolo by nevyhnutné ich najskôr odvodniť a následne vybudovať úplne novú prístupovú cestu, čo by si vyžiadalo vysoké finančné náklady.

- Žiadosť p. Gonščákovej o poskytnutie jednorázovej dávky sociálnej pomoci.
- Odpredaj jednotlivých časti stavby vodovodu Pagoreg p. Urbánkovi a p. Potočárovi. Poveruje starostku obce rokovaním so všetkými dotknutými občanmi v lokalitách vodovodov Pagorek,Tatarkov, Čanecký potok.

Ďalšie zasadnutie OZ Skalité sa uskutoční 24.augusta 2015. Rokovania OZ sú verejné

Upozornenie pre majiteľov a nájomcov poľnohospodárskej pôdy

Obec Skalité upozorňuje vlastníkov, nájomcov a užívateľov poľnohospodárskej pôdy, že sú povinní podľa zákona č. 220/2004, § 3, odst.1, pís. b) predchádzať výskytu a šíreniu burín na svojich neobrábaných pozemkoch. Preto žiadame užívateľov pôdohospodárskej pôdy o pokosenie tráv a burín. Zároveň žiadame občanov aby, pokosené trávy neodnášali na brehy potokov a do priekop. Daným postupom by sa znížila ich prietočnosť, čo môže byť nebezpečné hlavne pri príválových dažďoch.

Podnety na pozemky, ktoré sú zaburinené a zarastené trávou, môžete podávať na Okresný úrad v Čadci, odbor pozemkový a lesný, Paláriková 95, 022 01 Čadca alebo elektronicky na: jaroslav.knapec@minv.sk

Odovzdávanie bytov

V uplynulom týždni sme odovzdali kľúče od nových nájomných bytov v budove bývalého zdravotného strediska.

Osem dvojizbových a osem jednoizbových bytov vzniklo prestavbou nevyužívaných nebytových priestorov a nadstavbou objektu. Celková výška obstarávacích nákladov vrátane projektovej dokumentácie, infraštruktúry, stavebného dozoru a pripojovacích poplatkov pre SSE – D je 637 305,74 €, z toho úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania 429 000 € (úrok 1 %, úver splácame z peňazí z nájmu) a nenávratná dotácia z MDVaRR SR v sume 183 860 €. Vo všetkých bytoch je kuchynská linka, sporák, digestor, samostatné WC a kúpeľňa vybavená vaňou, umývadlom a pripojením na automatickú práčku, dvojizbové byty majú priestorové balkóny.

V rámci infraštruktúry sme vybudovali 20 nových parkovacích miest priamo v areáli, zostáva ešte dokončiť oplotenie a povrch prístupovej cesty. Všetkým nájomníkom prajeme, aby sa im dobre bývalo a našli tu nový domov.

Revitalizácia poškodených častí krajiny vo vybraných lokalitách v katastri obce Skalité

priamo pri zdroji – v prírode. Tento je finančne menej nákladný. Ďalší smer je budovaním protipovodňových diel, akými sú priehradza, suché poldre, atď. zachytávajúcích prílivovú povodňovú vodu, brehovú regulácie, atď. Tieto ale neriešia príčinu.

Pri rozhodnutí obce Skalité bolo vybratých päť povodí v miestnych častiach, ktoré boli za posledných pätnásť rokov tri krát postihnuté miestnymi záplavami. **Životnosť prekladaných hrádzok, ktorými sa uvedené povodia realizujú sa odhaduje na dvadsať až tridsať rokov.** Letné mesiace budú skúškou v praxi aké účinné sú povodňové revitalizačné opatrenia. Naše myšlienky po konzultácii s odborníkmi v danej problematike preniesol do projektu „Revitalizácia poškodených častí krajiny vo vybraných lokalitách v katastri obce Skalité,“ **autor projektu Ing. Michal Kravčík, CSc., Hyland, v novembri roku 2014.**

Lokality projektu: U Petrákov, U Krupelov, U Tomice, Fuckov potok, U Šimurdov.

Obec Skalité, ako väčšina obcí na Slovensku trpí častými lokálnymi záplavami. Tieto prichádzajú hlavne v letných búrkach. Dôvodom býva v prevažnej miere **rýchly odtok dažďovej vody spojený s naplaveniami,** zdrojom naplavení býva erózia, vymývanie brehov ako i nečistoty, ktoré občania „ukladajú“ na brehy potokov a tieto potom zahatia, upchávajú zatrúbenia, mostíky, a iné prekážky v toku. Dochádza k vyliatiu mimo pôvodného koryta a k následným škodám na majetku občanov i obce.

Obec Skalité v snahe riešiť to a minimalizovať škody pristúpila k rozhodnutiu, ktoré bolo najmenej ovplyvňujúce život občanov ako i finančne najprístupnejšie. Jedná sa o **návrat k myšlienkam a skúsenostiam našich predkov, ktorí v praxi realizovali stavby „hatí“, hlavne pri križovaní tokov lesnými cestami.** Tieto v celej obci boli stále udržiavané, lebo slúžili na prístup k poľiam a lesom. Na týchto lesných cestách boli budované drevené „odrazy“ na dažďovú vodu, ktoré ju vracali späť do prírody tak, že sa rozptýľila a čiastočne vsiakla do pôdy. **Zabránilo to prudkému odtoku dažďovej vody.**

V súčasnosti sú odbornou verejnosťou prezentované dva hlavné smery. Prvý, ktorý z pohľadu obce a charakteru miestnych povodní sa javí výhodnejší znamená, že **drobnými protipovodňovými „hrádzkami“ spomalíme odtok vody a zachytíme splaveniny**

Zrealizované v roku 2014 a 2015:

- U Petrákov – 17 hrádzok
- Fuckov potok – 14 hrádzok
- U Šimurdov – 20 hrádzok
- U Krupelov – 35 hrádzok.

V súčasnosti prebiehajú práce v lokalite U Tomice.

Projekt realizuje spoločnosť **EKOSTAV Ošadnica** a príspevková organizácia obce: **Obec Skalité – Prevádzkáreň.**

Jedna hrádzka v priemere zadržiava 100 až 120 m³ vody + splavenín. Podľa projektu v uvedených lokalitách je navrhnutých **100 hrádzok, ktoré zadržia 12 000 m³ prívlovej vody a splavenín.**

V minulosti niektoré obce protipovodňové opatrenia realizovali zo zdrojov EÚ, obec Skalité však nespĺňala podmienky pre vyhlásenú výzvu.

Projekt je realizovaný v úzkej spolupráci Obce Skalité a jej obyvateľov, s využitím dreva od občanov darovaním. Pri prácach sú využité aj pracovné sily z ÚPSVaR Čadca, t. j. občania, ktorí si majú odpracovať dávku v hmotnej núdzi.

Goralské slávnosti Skalité 2015

Dňa 28. 6. 2015 sa v obci Skalité uskutočnil už 24. ročník Goralských slávností. Jeho organizátormi boli obec Skalité a Kysucké kultúrne stredisko v Čadci. Podujatie bolo spolufinancované MK SR.

Už od rána boli na nádvorí starej základnej školy v Skalitom pripravení tradiční ľudoví remeselníci v rámci jarmoku NA SKALICKOM RYNECKU, pri ktorých sa mohli okoloidúci zastaviť a dozvedieť sa viac o ich tvorbe. Jarmok remesiel spríjemnili svojim vystúpením na námestí aj Ľudová hudba Ondreja Rovňana, Ľudová hudba Capkovci, Spevácka skupina Seniorka pod vedením Hanky Rovňanovej a Spevácka skupina Černica z Čierneho. Pár minút pred druhou hodinou popoludní, krojovaný sprievod, sprevádzaný spevom ľudových piesní, slávnostne priniesol do amfiteátra erb obce Skalité a štátne vlajky SR, ČR, PL a vlajku EÚ. Po sprievode nasledoval hlavný kultúrny program – VITAJTE V SKALITOM, ktorý skalitskou hymnou – „Ej Skalité, Skalité, syndžol-kem pobité“, otvorili členovia Klubu dôchodcov zo Skaliteho. Po nich sa už všetkým návštevníkom prihovorila starostka obce Skalité, Andrea Šimurdová, ktorá vyjadrila radosť z toho, že už po 24. krát sa konajú tieto významné slávnosti, ktoré spájajú nielen organizátorov ale i hostí v hl'adisku.

Návštevníkov pozdravil aj vzácný hosť – poslankyňa NR SR Viera Mazúrová, riaditeľka Kysuckého kultúrneho strediska v Čadci, Silvia Petreková, starostovia obcí nielen zo Slovenska, ale aj z Čiech a Poľska, predstavitelia kultúrnych i spoločenských organizácií. V hlavnom programe, ktorý moderovala rodáčka zo Skaliteho Ivana Holáková, sa predstavili: LH Capkovci, Spevácka skupina Seniorka zo Skaliteho, LH Zwyrtini z Poľska, LH Kamenčan zo Zakamenného, FS Mionši z Jablunkova a FS Drevár z Krásna nad Kysucou. Aj napriek nepriaznivému počasiu divákov nadchol umelecký súbor Ekonóm z Bratislavy, ktorý bol hlavným hosťom programu. Svojím majstrovstvom a originalitou vniesol do tohtoročných Goralských slávností ducha ľudových tradícií a pocit domova.

Počas hlavného programu starostka obce Andrea Šimurdová všetkých prítomných informovala, že sa podarilo v zahraničných archívoch nájsť dokumenty so zatiaľ najstaršou písomnou zmienkou o jestvovaní obce, ktorá je pravdepodobne aj prvou písomnou zmienkou o Skalitom. Ak sa toto zistenie verifikuje odbornou vedeckou komunitou, na čom sa už pracuje, potom Skalité na budúci rok oslávi 415. výročie zatiaľ najstaršej písomnej zmienky.

Dakujeme všetkým spoluorganizátorom i partnerom za úsilie pri príprave 24. ročníka Goralských slávností v Skalitom, ktoré nepochybne patria medzi najvýznamnejšie folklórne festivaly v regióne Kysúc.

Sprievodným programom bol futbalový zápas internacionálov Skalité - Lednické Rovne

Starostka ocenila úspešných žiakov

Dňa 23. júna 2015 sa v zasadačke OcÚ konalo prijatie úspešných žiakov našich škôl starostkou obce. Boli ocenení žiaci, ktorí dosiahli mimoriadne úspechy vo vedomostných a športových súťažiach.

Zumba Fitness Párty zaplnila námestie

V nedeľu 14. 6. 2014 sa námestie v obci Skalité zaplnilo zumba nadšencami nielen zo Skalitého, okolia Čadce, Krásna nad Kysucou, Kysuckého Nového Mesta, Žiliny, Martina, ale aj Ostravy a Frídku Místku. Zumba Fitness Párty usporiadala obec a CVC Skalité, trvala 3,5 hodiny a zúčastnilo sa jej 64 účastníkov, ktorí po príchode dostali registračné balíčky od partnerov akcie. Zumbistky, ale aj zumbisti mali zabezpečený pitný režim počas celej akcie a mohli sa osviežiť aj šťavnatým melónom, ktorý pri vysokých teplotách, bol naozaj príjemným pôžitkom. O zábavu sa postarali inštruktori ZES Daniela Čavojec Česneková, ZIN manželia Agi a Tom Fajglvci z Českej republiky, ZIN Monika Tužinská a ZIN Viera Krčmáriková. Latinsko americká hudba prilákala aj mnoho zvedavcov, ktorí sa tiež pridali k zábave a tak sa plné námestie vlnilo v rytme hudby. Po skončení

mali účastníci možnosť vyhrať zaujímavé ceny v tombole, ako napríklad poukaz na let balónom, pobyt vo wellness, balíčky Oriflame, športové oblečenie a pomôcky, poukazy na fotenie, alebo kozmetiku a mnoho ďalších. Počas celej párty bola možnosť sa dať naličiť profesionálnym tímom pod vedením direktorky Oriflame Dášky Brišovej, zakúpiť si, či sa inšpirovať oblečením Zumba Fitness od MoveShop alebo oddýchnuť si pri stánku s občerstvením.

Už dnes sa tešíme na ďalší ročník ZUMBA fitnes párty Skalité 2016.

Kollárovci vystúpili v Skalitom

Dňa 7. 6. 2015 bol amfiteáter v Skalitom zaplnený do posledného miesta a všetci veľkým potleskom privítali hudobníkov z Kolačkova pri Starej Lubovni – Kollárovcov.

V bohatom kultúrnom programe odzneli všetky „kollárovské hity“ ako Dedinôčka, Láska si pýta dvoch ale aj Goral'u cy či ne žal'. Ich živá hudba, temperamentný spev a humorné slovo vytvorili nezabudnuteľnú atmosféru, ktorá vyčarila na tvárach publika úsmev, nadšenie, dobrú náladu a svojím goralským temperamentom si získali priazeň všetkých.

Uvítanie detí do života

Dňa 2. 6. 2015 sa v zasadačke Obecného úradu v Skalitom konalo slávnostné uvítanie detí do života. Slávnostný akt viedla starostka obce PaedDr. Andrea Šimurdová, ktorá vo svojom príhovore zablahoželala prítomným rodičom k narodeniu našich najmenších a najmilších spoluobčanov. Následne si prítomní z jej rúk prevzali malý darček a samozrejme kvety pre mamičky. Atmosféru slávnosti obohatili kultúrnym programom deti z MŠ Skalité Ústredie.

V Skalitom bola výstava „Biblia na cestách“

V zasadačke Obecného úradu bola umiestnená v dňoch 12. - 21. 5. 2015 unikátna putovná výstava „Biblia na cestách“. Jej súčasťou boli historické slovenské i zahraničné biblie, unikátne novodobé biblie, študijné aj detské biblie a ďalšie zaujímavé materiály. Lektorom výstavy bol Milan Šuran.

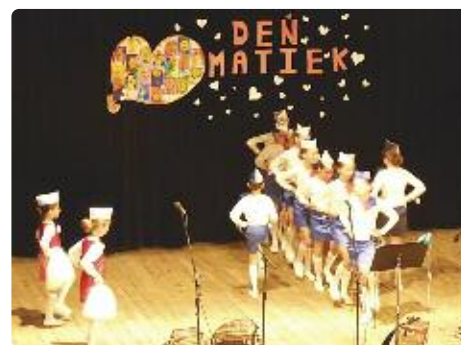
Viac o putovnej výstave „Biblia na cestách“ sa dozviete na internetovej stránke www.biblianacestach.sk.

Oslavy dňa matiek

Druhá májová nedeľa (10. 5. 2015) patrila už tradične našim drahým mamám. V tento významný deň im Obec Skalité v spolupráci s CVČ Skalité, žiaci MŠ a ZŠ v Skalitom pripravili bohatý kultúrny programom. Všetkým mamám k ich sviatku zablahoževal krásnymi ľudovými piesňami aj Kysucký prameň z Ošadnice.

Pasovanie prvákov za čitateľov knižnice

Obecná knižnica v Skalitom v spolupráci s CVČ Skalité a Spoločenstvom mládeže Skalité sprístupnila dňa 24. apríla 2015 svet kníh svojim najmenším čitateľom netradičnou formou – Pasovaním prvákov za čitateľov knižnice. Po zoznámení sa s knižnicou a zložením sľubu, boli deti slávnostne pasované za čitateľov. S rešpektom a očakávaním si prevzali nové čitateľské preukazy dekorované ilustráciami rozprávkových bytostí. Veríme, že svoj sľub čítať knihy pre radosť a poučenie dodržia.

Deň učiteľov 2015

Dňa 16. 4. 2015 sa v Hoteli Kolonial konalo stretnutie pedagógov so starostkou obce pri príležitosti Dňa učiteľov. Táto malá slávnosť bola obohatená kultúrnym programom, ktorý si pre pedagógov pripravili žiaci ZŠ sv. A. Svorada a Benedikta v Skalitom pod vedením p. uč. Milady Kadelovej.

Oslavy oslobodenia v Skalitom

Vo štvrtok 30. apríla 2015 sme si na Spomienkovom stretnutí pripomenuli 70. výročie oslobodenia obce Skalité a ukončenia 2. Svetovej vojny v Európe.

Pietneho aktu kladenia vencov sa zúčastnila aj delegácia ruskej federácie, ktorú viedol veľ'vyslanec Ruskej federácie na Slovensku Alexej Leonidovič Fedotov, delegáciu ŽSK viedol podpredseda ŽSK p. Jozef Štrba, podpredseda SZPB plk. Juraja Drotár, poslanci OZ, zamestnanci OcÚ a občania obce. Atmosféru osláv doplnilo vystúpenie mažoretiek pri CVČ Skalité pod vedením p. Beáty Bosákovéj a vystúpenie členov JD Skalité pod vedením p. Rovňanovej.

Na spomienkovom stretnutí odovzdal podpredseda SZPB plk. Juraja Drotár "Čestné uznanie obci Skalité" za zásluhy v národnom boji proti fašizmu za oslobodenie za rozvíjanie odkazu Slovenského národného povstanie a udelil

medailu "Milana Rastislava Štefánika 3. stupňa" starostke obce Skalité p. Andrei Šimurdovej, ktorá sa pietného aktu z vážnych rodinných dôvodou nemohla zúčastniť.

Obec Skalité bola oslobodená 30. apríla 1945 ako prvá v okrese Čadca, preto je práve tu vybudovaný pamätník Červenej armáde, ktorý bol odhalený 16. septembra 1945. V roku 1959 bol prebudovaný ako pamiatka na vojnu.

Vďaka Veľ'vyslanectvu Ruskej federácie v Slovenskej republike bol tento pamätník v minulom roku komplexne zrekonštruovaný. Ruské veľ'vyslanectvo financovalo a zabezpečovalo všetky potrebné stavebné práce. Pamätník je dnes v takej podobe, ako ho naši predkovia postavili v roku 1945, o čom svedčia dobové fotografie.

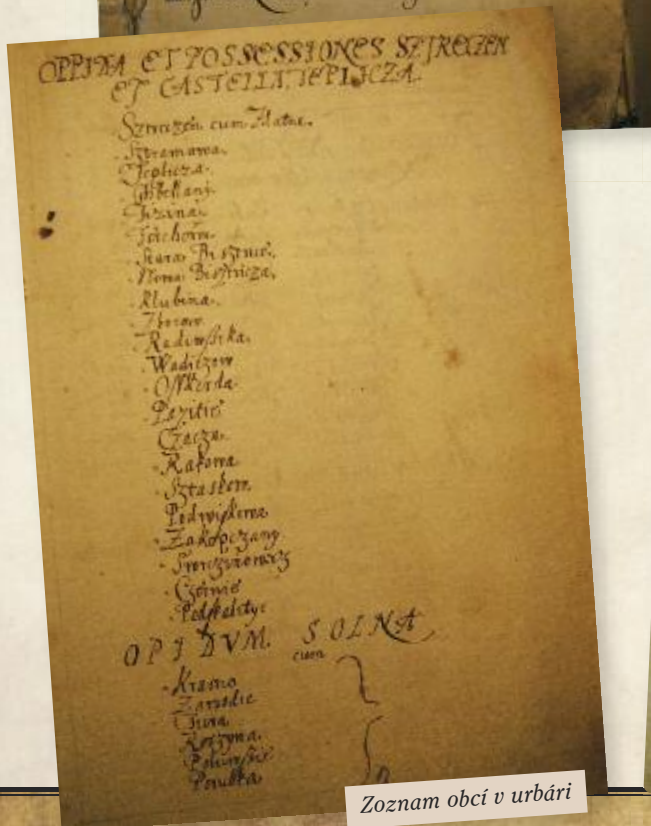
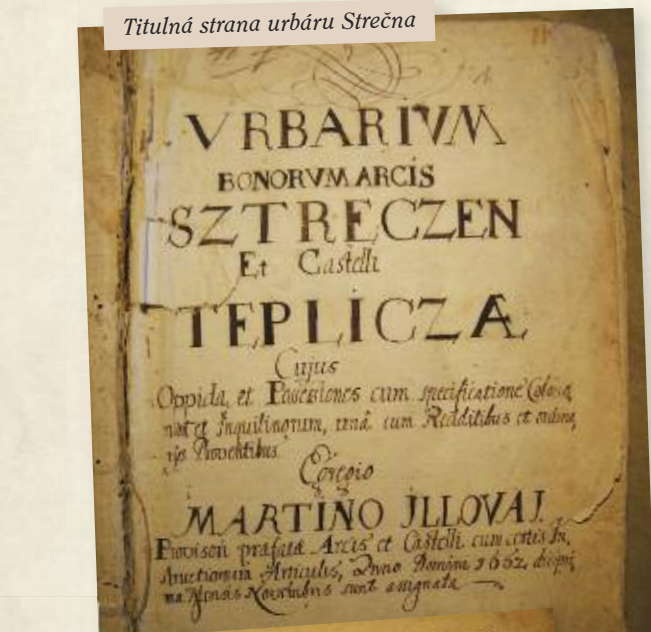

OKIENKO DO MINULOSTI OBCE (X) Vznik obce Skalité

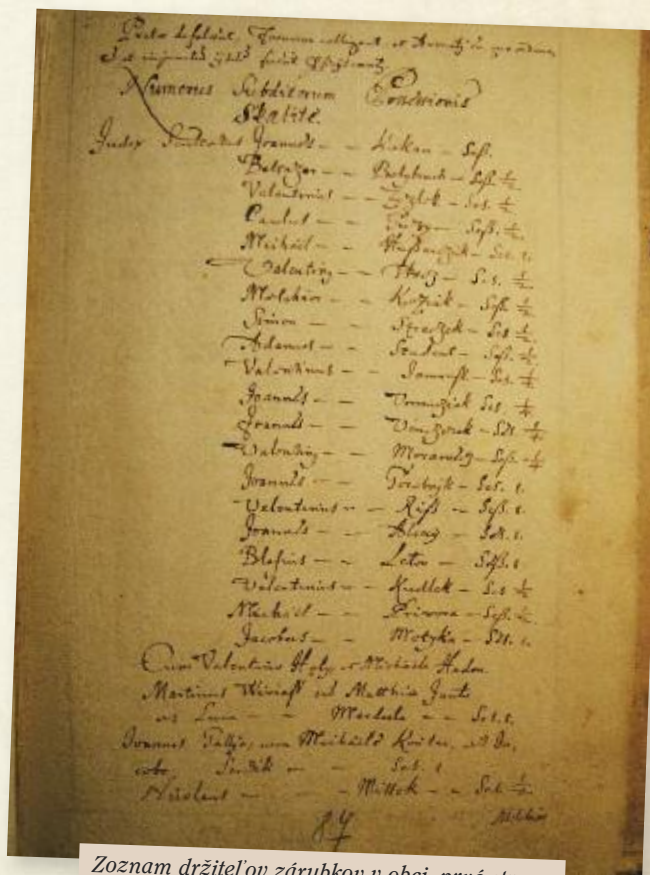
(Pokračovanie zo strany 1)

Dlhý čas za prvú písomnú zmienku o obci považoval záznam v urbári hradu Strečno, ktorý spísal v novembri r. 1662 Martin Illovai (Illovský) provizor (správca) majetku panstva Strečno. Išlo zrejme o zemana z Ilového (dnes súčasť Lietavskej Lúčky), kde bol v tých časoch jeden z majerov Strečnianskeho panstva. Obec Skalité sa v tomto urbári spomína na viacerých miestach a to s nejednotným názvom. Zaujímavosťou tohto súpisu majetku totiž je, že na str. 3 v súpise majetku panstva je obec uvedená ako Podskalitie (Podskalité), zatiaľ čo ďalej, v zozname obcí, na str. 86 a na strane 87 je uvedený názov Skalité. Výraz possessio sa prekladá ako dedina, obec, ale aj ako majetok, vlastníctvo.

Titulná strana urbáru Strečna

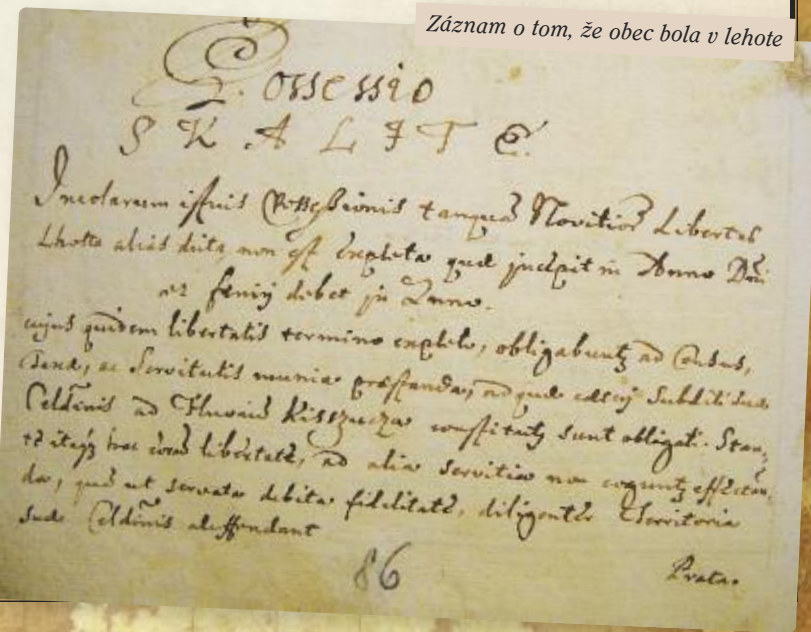
Zoznam obcí v urbári

Zoznam držiteľov zárubkov v obci, prvá strana

Súčasťou tohto súpisu majetku je aj zoznam držiteľov pôdy v obci spolu s veľkosťou pridelennej výmery. V čase spisania urbáru bolo v Skalitom 30 zárubkov, na ktorých žilo 53 rodín. Z toho 21 rodín malo celý zárubok, dve rodiny žili na jednom zárubku, po troch rodinách žilo na dvoch zárubkoch a v jednom prípade bolo päť rodín usadených na jednom zárubku. Ako bývalo vtedy zvykom dedina po svojom založení, v prípade že bola založená zemepánom, dostala odklad, tzv. lehotu pri splácaní poddanských dávok a to na šesť až dvadsať rokov. V urbári sa uvádza, že dedina v r. 1662 je v lehote, ale nedá sa zistiť aká dlhá bola lehota ani to odkedy a dokedy bola stanovená. Ako škultét je v urbári označený Ján Skokan.

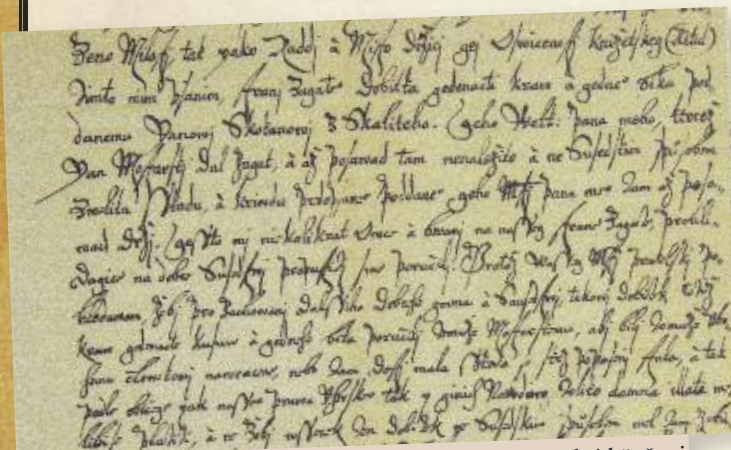
Záznam o tom, že obec bola v lehote

Keď však dedina vznikala postupne, t. j. keď najprv na nejakom mieste bola jedna alebo niekoľko roztrúsených usadlostí, nie sú informácie o tom kedy sa začali na tomto mieste usadzovať. Preto je možné, že jednotlivé, po horách roztratené usadlosti sa dostali do pozornosti zemepána, oveľa neskôr ako boli postavené a vtedy, keď ich začal evidovať ako daňovníkov, vznikli o ich aj prvé záznamy. To sa dá podoprieť faktom, ktorý je spomínaný ďalej v texte, že napr. lokalita Liesková v skalitskom chotári je spomínaná v listine z r. 1579, ale dedina je spomínaná o niekoľko rokov neskôr.

V odbornej i populárnej literatúre sa teda nadjho ustálila verzia prvej písomnej zmienky o obci, ktorá je spojená práve so spomínaným urbárom. Aj náš rodák Dominik Choluj, ktorý zostavil v r. 1993 prvú, na tú dobu veľmi komplexnú monografiu, uvádza tento rok. Odvolávajú sa na poľského autora Popiolka súčasne uvádza, že v chotári obce mohli byť usadlosti už pred r. 1648. Tiež uvádza, že v r. 1658 tu žilo sedem valachov ale škoda, že necituje prameň, z ktorého túto informáciu získal.

Autorovi tohto príspevku sa podarilo v Zemskom archíve v Opave nájsť dokument, v ktorom sa taktiež spomína obec i meno Jána Skokana. Ide o jeden z listov, sťažnosti, v ktorom sa páni z Budatína sťažujú na vyčíňanie hajdúchov Tešínskeho panstva z Mostov. Je to list Petra Hrabovského správcu majetkov v Budatíne z 9. septembra 1651, v ktorom protestuje proti „...zajatí Dobitka jedenacti kraw a jedného bika poddanému Janowi Skokanowi z Skaliteho Jeho Welikomožnosti pana meho, kterež Pan Mostarski dal zajat, a až posawad tam nenalezíte a ne susedským spôsobem.....drží“. Nedá sa však zistiť, či ide o toho istého Jána Skokana, ktorý je uvedený v urbári z r. 1662, alebo jeho otca či príbuzného, alebo menovca.

Úryvok z protestného listu Gašpara Suňoga tešínskej kňažnej

V monografii obce z r. 2005 sa ako najstaršia písomná zmienka uvádza list tešínskej kňažnej Alžbety Lukrécie z 25.07.1641 Gašparovi Suňogovi, majiteľovi Budatínskeho panstva o riešení hraničného sporu. Autori tejto monografie sa však iba odvolávajú na poznámku v knihe Josefa Macourka „Valaši v západných Karpatech“, ktorá vyšla v r. 1959, kde sa spomínaný historik odvoláva na túto listinu. Kópiu autentického dokumentu však nemôžeme uviesť, lebo ho autor tohto príspevku pri návšteve v Zemskom archíve v Opave nenašiel.

Na základe vlastného štúdia archívnych dokumentov, listín, ktoré sa dotýkajú dedín na Kysuciach však vznikli indicie, že chotár obce musel byť osídlený skôr.

D. Choluj zrejme pri štúdiu archívnych dokumentov prišiel k podobnému poznatku ako autor tohto príspevku, pretože tvrdí „Dedina vznikla pravdepodobne na báze staršej osady ako to nasvedčuje aj kontinuita mena Skokan.“

Podobný názor môžeme nájsť aj v odbornej literatúre venovanej osídleniu Kysúc, napr. v knihe Josefa Macourka „Valaši

v západných Karpatech“, alebo Jána Beňka „Osídlenie severného Slovenska“, kde sa píše: „...prichádzajúci valasi splynuli so starším pôvodným obyvateľom“, príp. „usadzovali sa na miestach pôvodných dedín“. Je zrejme, že ani títo renomovaní autori nenašli dostatok vierohodných informácií ako o osídlení, tak aj o pôvode osadníkov a preto volili predtým citované formulácie. Nie je však vysvetlené kto boli tí „pôvodní obyvatelia“, či a odkedy tu zostali, príp. kde sa stratili z miest „pôvodných dedín“. A tak o dohady nie je núdza, lebo písomných dokladov zatiaľ niet.

V časoch osídľovania Kysúc boli politické pomery v Uhorsku chaotické a hospodárstvo rozvrátené. Ján Zápoľský, sedmohradský vojvoda a v r. 1526–40 uhorský kráľ (nazývaný aj protikráľ), bojoval po porážke Uhorska a smrťou kráľa Ľudovíta u Moháča v r. 1526 o uhorský trón s Ferdinandom I. Vojna o uhorský trón trvala takmer 30 rokov. V tom čase Ján Zápoľský vlastnil na území Slovenska obrovské majetky a hrady na Orave, Liptove, v Nitrianskej i Trenčianskej stolici.

Túžba po moci priviedla Zápoľského až k tak ponižujúcemu aktu, že vazalský sľub vernosti tureckému sultánovi Sulejmanovi bol ochotný zložiť na mieste tragickéj porážky uhorského vojska v r. 1526 na Moháčskom poli. Tým oficiálne otvoril cestu Turkom do Uhorska.

Zápoľský získal s pomocou Turkov značnú časť územia Slovenska. Turci porazili cisárske vojsko a začali plieniť Slovensko pričom sa dostali až na Považie. Traduje sa, že okrem bohatej koristi odvliekli do zajatia vyše 40-tisíc ľudí a za sebou zanechali spustošenú krajinu. K nivočeniu Slovenska prispeli aj potulujúce sa tupy lúpežných vojakov, ktoré využívali situáciu. Tá bola zrejme aj dôvodom na to, že sa obyvateľstvo z územia napadaného Turkami začalo sťahovať do severných oblastí Slovenska a teda aj na Kysuce. Predtým, koncom 15. storočia sa tam už začali presúvať aj kolonizačné prúdy valachov po obidvoch stranách Karpatského oblúka z východu na západ, ale tiež aj opačným smerom.

V súvislosti s usadzovaním sa obyvateľstva z týchto kolonizačných prúdov na doteraz neobývaných územiach, začali mať význam dovtedy neurčité alebo iba približne vytyčené hranice panstiev, do ktorých patrili dediny na Kysuciach. Z toho dôvodu začali medzi zemepánmi vznikali spory, ktoré trvali niekoľko desaťročí. Ide najmä o spory medzi Budatínskym a Strečnianskym panstvom. K týmto sporom sa pridal aj hraničný spor medzi Uhorskom a Tešínskym kniežatstvom, ktorého hlavnými aktérmi boli páni z Budatína, Strečna a Tešína a ktorý sa skončil až v poslednom kvartáli 18. storočia.

Zložitú situáciu v tom čase opisuje podrobnejšie Ján Beňko v knihe „Osídlenie severného Slovenska“.

Cituje aj záznam o tom, že už v r. 1579 sa sťažuje Mojžiš Suňog, zemepán z Budatína, tešínskeho kniežatu Václavovi, že mu jeho poddaní v Oščadnici zajali dobytok a žiada ho vrátiť. V korešpondencii tohto sporu sa objavuje aj zemepisný názov vrchu Liesková (Lyskova), ktorý dnes patrí do skalitského chotára. V ďalších dokumentoch tohto sporu sa uvádzajú miesta ako Krásno, Ochodnica, Zborov, Kalinov. Na týchto, ale aj na iných miestach sa spomínajú salaše, napr. v Ochodnici, Bystrici (zrejme ide o Starú Bystricu), Oščadnici, Zborove, Kalinove, Svrčinovci a na Javorskom (dnes patrí do Oščadnice), na mieste ktorých, alebo v ich blízkosti, vznikli neskôr dediny alebo rozptýlené kopanice. Je preto možné, že na niektorých miestach už jestvovali dediny na čele so škultétom či šoltýsom a súčasne aj salaše či salaše v jej okolí, ktoré podliehali valašskému vojvodovi.

Slovo škultét je poslovenčený nemecký výraz Schultheiß (vymáhač záväzku) a škultét je jeho poslovenčený latinský ekvivalent (Sculetus). Bola to funkcia jedného z osadníkov, ktorý sa staral o zabezpečenie práv osadníkov a plnenie ich povinností voči zemepánovi. Podobnú úlohu mal aj valašský vojvoda. Rozdiel bol v tom, že škultét mal na starosti vlastnú osadu či obec, ale vojvoda mal na starosti viacero valachov v rôznych osadách či obciach.

Z tej doby, keď sa začali valasi usadzovať na vymedzenom priestore, uvádza Ján Beňko vo svojej knihe, zmluvu z r. 1580 medzi majiteľmi Strečnianskeho panstva a zákupným richtárom v Terchovej. Podľa tejto zmluvy si mohli postaviť osadu a boli na 12 rokov oslobodení od všetkých poplatkov. Potom mali odvádzať tzv. valašský dvadsiatok t. j. zo sto oviec po päť baranov, ale taktiež aj od rolí po päť baranov. V zmluve sú vymenované aj podmienky, okrem iného aj, že keď bude treba budú osadníci ozbrojení a k dispozícii zemepánovi. Je to, podľa Jána Beňka pravdepodobne najstaršia škultétska zmluva. Text zmluvy dosvedčuje, že v tej dobe už jestvovali v chotári osadníci, ktorí sa zaoberali chovom dobytka, pastierstvom a súčasne aj roľníctvom. Podobná situácia mohla byť aj v iných osadách, dedinách Kysuciach, ktoré patrili do Strečnianskeho panstva.

Podľa citovaného autora do konca 16. stor. vznikli v severnej časti Trenčianskej stolice sídliská, ktoré sa už považujú za dediny: Klubina, Čadca, Rudinská, Lopusné, Terchová, Dunajov, Ochodnica a Stará Bystrica, kde už ale aj predtým jestvovali salaše (cholvary, folvary). V nich žilo starosadlé obyvateľstvo, ktoré sa sem uchýlilo pravdepodobne z dôvodu ťažkých životných podmienok na predchádzajúcom mieste a to najmä kvôli daniam, poddanským povinnostiam, alebo ako sme predtým spomenuli, kvôli ozbrojeným konfliktom alebo kvôli drancovaniu tlupami bývalých vojakov v čase tureckých vojen, keď ústredná moc de facto neexistovala. Tento autor tvrdí, že bez týchto migračných vln sa dá iba ťažko vysvetliť vznik početných osád do polovice 17. storočia.

Zemepáni prílev obyvateľstva vítali, dokonca mu poskytlí úľavy na poddanských daniach a dávkach, lebo tým rozširovali svoje panstvo o územie v tých miestach, kde boli nejasné, neurčité hranice so susedným panstvom a tiež preto, lebo ho mohli využiť na obranu svojho panstva a na iné služby, ale za predpokladu, že sa obyvateľstvo usadí. Iba od trvale usadeného obyvateľstva mohla vrchnosť vyberať vyššie dane, než iba tzv. valašský dvadsiatok. Vyššie dane vrchnosť potrebovala, lebo mala vysoké výdavky na vojnu s Osmanskou ríšou.

A tak nielen pôvodní valašskí osadníci, ale aj noví osadníci začali popri salašníctve pestovať aj poľnohospodárske produkty, lebo to bolo pri trvalom usadení nevyhnutné. Tým pôvodné osídľovanie na valašskom práve prechádzalo na osídľovanie na kopaničiarskom práve. Daňové zaťaženie, ktoré uzákonil aj uhorský snem v 60. a 70. rokoch 16. storočia však spôsobil, že časť obyvateľstva sa presťahovala do odľahlejších častí Kysúc až k tzv. prirodzenej hranici, ktorá viedla po vrcholoch Beskyd.

Tento úsek v histórii osídľovania Kysúc bol pravdepodobne aj začiatkom osídlenia Skalitého. Na kopaničiarsky spôsob osídlenia obce môžeme usudzovať zo stavu, ktorý je zachytený v urbári Strečnianskeho panstva. To však neznamena, že toto osídlenia nemohlo mať ešte aj niektoré prvky valašského osídlenia. Kopaničiarske osídlenie je charakteristické tým, že osadníci dostali pridelený pás pôdy od jednej hranice chotára po druhú, tzv. zárubok, ktorý tvoril hospodárstvo osadníka a na ktorom postavil usadlosť, t. j. chalupu a hospodárske budovy. V odbornej literatúre sa uvádza, že lehota oslobodenia od daní a dávok sa v Trenčianskej stolici pohybovala v rozmedzí 6–20 rokov. Po uplynutí lehoty sa jeho poddanské povinnosti podobali osadníkom dedín založených na valašskom práve. Aj kopaničiari odovzdávali dvadsiatok z dobytka a salašnícke produkty, ale od rolí a kľčovísk odovzdávali naturálne dávky, obilia, vajec, masla, hydiny, a pod. Vykonávali aj tzv. dlhé fúry. Na rozdiel od valachov však mali povinnosť dodávať vrchnosti drevo, výrobky z dreva, napr. kresané trámy, krokve, plíť fošne, dosky, strúhať šindle a pod.

Treba pripomenúť, že ak sa v niektorých publikáciách vyskytuje informácia o tom, že obce Čierne, Ošadnica, Svrčinovec vznikli skôr ako obec Skalité nie je pravdivá v tom, čo sa týka pridelenia zárubkov. Všetky obce na Severných Kysuciach mali totiž rovnaký spôsob pridelovania pozemkov v chotári. To znamená, že už museli byť známe jeho hranice so susedným chotárom. V prípade

Skalitého ide o susedné obce Čierne a Ošadnicu. Pritom chotárna hranica s Ošadnicou nevedie po hrebeňoch vrchov a chotárna hranica s Čiernym je hranicou medzi zárubkami osadníkov týchto dedín. Rozdelenie zárubkov v Čiernom sa datuje z r. 1662, niekde aj v r. 1645 a v Ošadnici v r. 1641, pritom v Skalitom je rozdelenie zárubkov známe z r. 1662, podľa predtým spomínaného Strečnianskeho urbáru.

Ján Beňko vo svojej knihe konštatuje, že všetky obce na predtým riedko osídlených oblastiach Kysúc vznikli na kopaničiarskom práve, ktoré sa vyvinulo koncom 16. storočia zo zanikajúceho valašského práva a ovplyvnilo aj obce na ňom založené. Kopaničiarske obce majú svoj typický pôdorys a tým je reťazové osídlenie sa usadlosťou postavenou obvykle údolnej časti zárubku.

O valaško-kopaničiarskom osídlení našej obce by mohli svedčiť iba nepriame informácie. V ústnom podaní je to informácia o piatich salašoch na chotárných hraniciach obce a z písomných informácií je to už predtým spomínaný list Petra Hrabovského správcu majetkov v Budatíne Tešínskemu panstvu, v ktorom protestuje proti zajatiu obyvateľ a Skalitého aj s dobytkom hajdúchmi z Mostov, či názov plácu U Kraviarov.

Spomínané okolnosti, indície, nás utvrdili v tom, že sa treba pokúsiť v archívoch nájsť písomné dôkazy o jestvovaní obce práve v týchto časoch, keď vznikala najväčší počet obcí na Kysuciach.

Podnetom k tomu bolo aj zistenie, že to boli Deršfiovci na Strečnianskom panstve v 2. pol. 16. storočia, ktorí sa rozhodli pre osídľovanie, príp. znovu osídlenie opustených či vyľudnených dedín na Kysuciach, ktoré tu zostali po dlhotrvajúcich sporoch o územia s Podmanickými. Je pravdepodobné, že príchod osadníkov vrátane valachov súvisel s týmto ich zámerom a aj s cieľom získať nové zdroje príjmov z opustených či neobrábaných majetkov. K tomu sa pripojil fakt, že v tom čase, v 2. pol. 16. storočia Deršfiovci osídľujú tiež okolie Varínky a v r. 1580 Mikuláš a František Deršfiovci založili aj obec Terchovú.

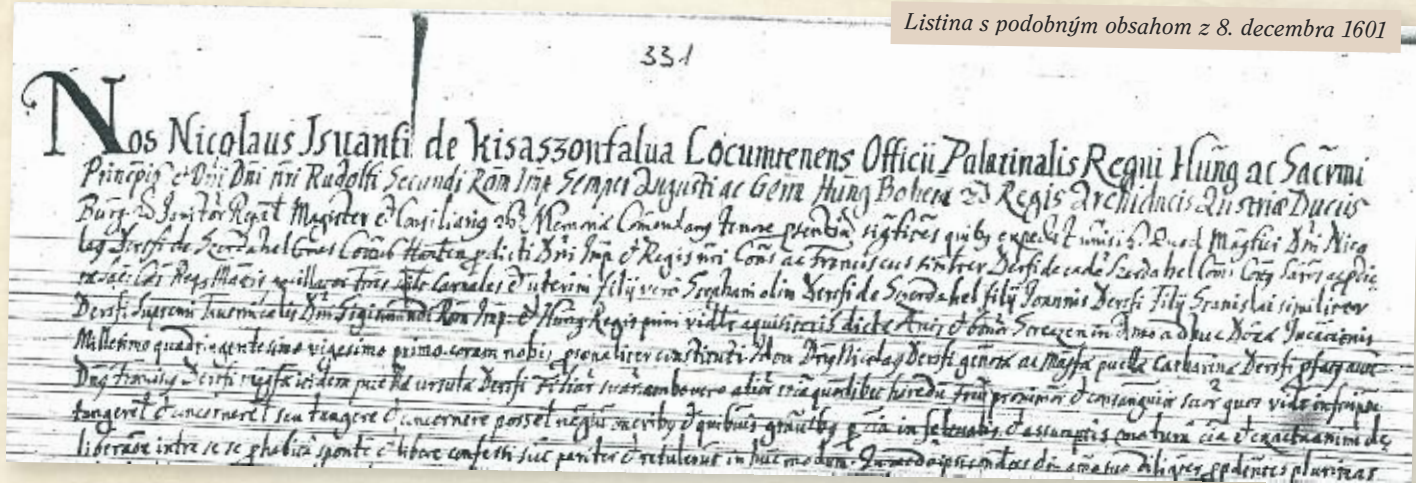
Písomných záznamov, ktoré by sa dotýkali obce z toho obdobia je málo. Záznamy o vybraných daniach či dávkach mohli byť zničené nielen vtedy, keď si zemepáni navzájom prepadávali a pustošili zámky, hrady a majetky, ale aj pri požiaroch. Napr. známy je prepad a vyplienenie Budatínskeho zámku v r. 1660, kedy mohol byť zničený aj archív rodiny Suňogovcov, príp. jeho časť, alebo vypálenie Bytčianskeho zámku Bočkajovským povstaleckým vojskom v r. 1605.

Archívy zemepanských rodov, v ktorých by sa mohli nájsť nejaké informácie o vzniku či vývoji dedín na severných Kysuciach, teda zemepanských rodov, ktoré vlastnili Budatín, Strečno a Bytču nie sú uložené na jednom mieste, ale v niekoľkých archívoch doma i v zahraničí. Podľa osobných zistení autora je archív rodiny Suňogovcov v Budatína z veľkej časti uložený v Maďarskom národnom archíve v Budapešti. Tento fond z r. 1600–1700 je uložený asi v siedmich škatuliach. Žiaľ, archív nie je úplný. Tak napr. od r. 1600 do r. 1640 má iba niekoľko desiatok listov, pričom z niektorých rokov sa nezachoval žiadny záznam, z iných rokov sa zachovali iba informácie nepoužiteľné pre bádanie o histórii obce, napr. iba účty za tovar dodaný do panskej kuchyne.

Pri hľadaní relevantných písomných zmienok o obci sa teda muselo začať analýzou rodinných vzťahov šľachtických rodín, ktoré vlastnili panstva, do ktorých obec patrila, resp. mohla patriť v tomto období. A tento postup priniesol výsledok.

Pri skúmaní v archívoch v Bytči, Opave a zemepanských vetiev rodu Esterháziövcov v Eisenstadte v Rakúsku a v Maďarskom národnom archíve našiel autor aj niekoľko listín patriacich rodu Deršfiovcov, v ktorých sa nachádza pravdepodobne najstaršia písomná zmienka o obci Skalité. Ide o kópiu listiny z r. 1601, v ktorej palatín Mikuláš Istvánfi potvrdzuje majetky Mikuláša a Františka Deršfiovcov vrátane kysuckých obcí, medzi ktorými je vymenovaná aj obec Skalité.

V regeste listiny sa uvádza, že ide o „Overenú kópiu rozdelenia

Listina s podobným obsahom z 8. decembra 1601

majetku Strečnianskeho panstva medzi Mikuláša a Františka Deršfiho. Kopia je datovaná v roku vydania originálu listiny, presne „... sabbato prima post Domici Oculi Ano Dni millesimo sexcentesimo primo“ to znamená 31. marca 1601.

V tejto kópii je však názov obce uvedený v skomolenom tvare, ale pretože je obec vymenovaná v kontexte s inými kysuckými obcami je zrejme, že ide o obec Skalité. Na potvrdenie tohto zistenia hľadal autor vo fondoch Maďarského národného archívu ďalšie listiny, ktoré by zmienku o obci z tohto roku potvrdili. Podarilo sa nájsť niekoľko listín, ktoré to potvrdzujú a tu zverejňujeme aj hlavicky týchto listín.

Názov obce Skalité sa vyskytuje aj v opise tejto listiny, ktorý vyhotovil notár Maďarskej kráľovskej kancelárie František Šomogy 18. augusta 1701.

Na túto listinu sa odvoláva aj odvoláva aj listina Leopolda II., ktorou potvrdzuje majetky dedičov Deršfiövcov.

Listina z r. 1601, v ktorej palatín Mikuláš Istvánfi potvrdzuje majetky Mikuláša a Františka Deršfiovcov vrátane kysuckých obcí, medzi ktorými je vymenovaná aj obec Skalité

Dvaja synovia Štefana Deršfiho František a Mikuláš si síce v r. 1601 panstvo rozdelili, ale aj naďalej ho spravované spoločne. Obce na severe Kysúc, Čierne, Ošadnica, Skalité, Svrčinovec sa dostali do panstva, ktorého majiteľom bol František, s ktorého dcérou sa oženil Mikuláš Esterházi a tak sa Skalité dostalo do majetku Esterháziövcov.

Druhú polovicu dostal Štefan Vešelény, ktorý sa stal zaťom Mikuláša Deršfiho.

Toto zistenie si autor overoval aj v iných archívoch a podarilo sa nájsť v archíve panstva Suňogovcov opis listiny vydanej

Mikulášom Istvánfim taktiež z r. 1601, kde sa tiež nachádza názov obce Skalité.

Na základe týchto zistení možno tvrdiť, že dátum v listine z 31. marca 1601 je zatiaľ pravdepodobne najstaršou písomnou zmienkou o obci. Listina so zmienkou o obci Skalité je potvrdená aj vtedajšou najvyššou právnou autoritou, turčianskym konventom z r. 1701, ktorý bol tzv. hodnoverným miestom.

Hodnoverné miesta alebo vierohodné miesta (lat. loca credibilia) boli verejné právnické inštitúcie v stredovekom Uhorsku, zriadené pri kapitulách alebo kláštorňoch konventoch. Disponovali autentickou pečaťou a na požiadanie stránok, z príkazu cirkevnej alebo svetskej vrchnosti, vykonávali splnomocňovanie alebo inú úradnú činnosť považovanú za právoplatnú v oblasti uhorského svetského práva. Pre stredné a severné Slovensko túto činnosť vykonával turčiansky konvent v Kláštore pod Znievom. Po zrušení rehole jezuitov v r. 1773 zanikol a vierohodné miesto bolo preložené do Banskobystrickej kapituly, ktorá až do r. 1802 vydávala listiny pod menom pôvodného hodnoverného miesta.

Listina, ktorú vydal Leopold II., ktorá sa odvoláva na listinu z r. 1601

Pri preskúmaní listín z týchto archívov sa našli aj listiny z r. 1583 so súpisom obcí na Kysuciach, ktorom sa však názov obce Skalité ešte nevyskytuje.

Pokiaľ sa nenájde ďalšia, ešte staršia zmienka o obci, a pokiaľ sa tieto verifikujú môžeme tvrdiť, že obec Skalité vznikla pravdepodobne v období rokov 1583–1601 a prvá písomná zmienka o nej je z 31. marca 1601. Obec by tak v r. 2015 mohla oslaviť 415. výročie pravdepodobne zatiaľ najstaršej písomnej zmienky o nej.

Na spracovanie článku boli využité podklady na pripravovanú knihu o Skalitom, v ktorej budú uvedené aj citácie zdrojov, poznatky z vlastného bádania v archívoch, údaje a informácie z verejne dostupných internetových stránok.

Text neprešiel jazykovou úpravou.

Pavol Laš, Ing., CSc.,
člen Slovenskej genealogicko-heraldickej spoločnosti,
člen Slovenskej asociácie novinárov

Základná umelecká škola – elokované pracovisko v ZŠ Skalité Kudlov

Základná škola Skalité Kudlov. Áno. Práve tá nám už niekoľko rokov poskytuje priestory a umožňuje rast umenia a rozdávanie radosti. Patrí Vám vďaka! Celému vedeniu Základnej školy ďakujeme za výbornú spoluprácu, kooperáciu a ústretovosť voči pedagógom a žiakom Základnej umeleckej školy.

V dnešnej uponáhľanej dobe, je čas vzácnosťou a tým, že žiaci majú možnosť vyučovania v tomto elokovanom pracovisku, v mieste svojej základnej školy, je to veľkou výhodou pre žiakov a ich rodičov. Sú za to veľmi vďační.

Na elokovanom pracovisku vyučujú viacerí pedagógovia hudobných odborov (spev, hra na klavíri) a pre veľký záujem plánujeme v budúcom školskom roku otvoriť pre žiakov aj výtvarný odbor.

Zo žiakov, ktorí sa svojmu voľnému času rozhodli dať zmysel a majú chuť rozvíjať svoj talent, nám vyrastajú malí hudobníci. Nie je sa čomu diviť, že si svoje umenie a talent nenechávajú len pre seba, ale každoročne sa prezentujú na rôznych koncertoch, ktoré organizujeme napríklad pred Vianocami, alebo ku Dňu Matiek.

Už sa stalo tradíciou, že každoročne pripravujeme so žiakmi aj výchovné koncerty pre Materskú školu Skalité Kudlov. V tomto šk. roku sme realizovali dva – **Rozprávkové postavy z hudobnej krajiny** a **Snehulienka Spevulienka a sedem trpaslíkov z hudobnej krajiny**.

Koncerty sú vždy zamerané na konkrétnu tému, aby sme deti pútavou formou vtiahli do sveta hudby, oboznámili ich s hudobnými nástrojmi, piesňami, naučili ich vnímať nálady a pocity z hudby atď... Našou odmenou sú vždy rozjasnené a vyusmievané tváre, detský potlesk, a detičky, ktoré odchádzajú a „pospevujú“ si melódie.

Svoj umelecký úspech tento rok dosiahla aj naša žiačka Simonka Martiniaková. Zúčastnila sa súťaže Kysuce majú talent a získala cenu poroty v podobe nahratia vlastnej Demo nahrávky s tromi piesňami. Toto nahrávanie má pred sebou, uskutočniť sa totiž počas letných prázdnin, a preto jej všetci držíme prsty!

Simonka Martiniaková na súťaži Kysuce majú talent

S Petrom Bažíkom po vyhodnotení súťaže

Kristina Urbánková
pedagóg ZUŠ

Druhý polrok v materskej škole Skalité – Ústredie

Druhý polrok školského roka 2014/2015 v našej MŠ Skalité – Ústredie bol bohatý na rôzne divadelné predstavenia, súťaže, vystúpenia pre rodičov a akcií pre deti.

Po novom roku sme sa vrátili do škôlky. S elánom a s úsmevom sme sa pustili do nových činností, radostí, ale i povinností. Radi sa pochváľime výhrou v Raiffeisen banke v pobočke Čadca, kde výkresy našich detí vyhrali aj vďaka vašim hlasom 300 €, začo Vám patrí srdečná vďaka. Za túto výhru sme pre deti zakúpili hračky a edukačné pomôcky. Ponorili sme sa do príbehu rozprávky Kráska a zvieratá v podaní bábkového Divadla na hojdačke zo Žiliny. Príbeh držal naše deti v napätí, prežívali s princom radosti i starosti až do dobrého konca. Zaslali sme výtvarné práce do medzinárodnej výtvarnej súťaže Žitnoostrovské pastelky.

Vo februári sme mali rodičovské združenie na ktoré sme pozvali aj pani učiteľku zo základnej školy Mgr. Beátu Bosákovú. Následne sme absolvovali s predškôlkami zápis do 1. ročníka ZŠ. Zapojili sme sa do projektu „Vráťme knihy do škôl“. V rámci tohto projektu sme čítali slovenské rozprávky, ktoré deťom slúžili ako predloha výtvarných prác. Našou snahou bolo, aby deti získali kladný vzťah ku knihám. Tak, ako každý rok, ani tento sa nezaobišiel bez karnevalovej zábavy, pripravili sme s deťmi škrobošky, nezaháľali ani rodičia a vytvorili pre svoje ratolesti masky, a prispeli tak k peknému prežitiu karnevalu. Deti sa potešili Polepetkovi, ktorý poplietol všetko, ale naše deti však nedoplietol, naopak pomohli mu počítať do 10, poradili s geometrickými tvarmi, obliekaním ale i upratovaním a s používaním čarovných slovíčiek. Bábkové divadlo nám zahrli herci zo Žiliny.

V marci prebehol zápis do našej materskej školy. Nečakane k nám pricestoval diplom zo slnečného Španielska z Madridu, kde súťažilo 35 štátov z celého sveta a naša škôlkarka Ivonka Serafinová, ako jediná zo Slovenska bola ocenená diplomom. V tomto mesiaci sme boli aj na exkurzii v obecnej knižnici, kde sa deti oboznámili s prácou pani knihovníčky. Pani Časnochová ich oboznámila s tým, čo všetko sa deje s knihami, keď sa dostanú do knižnice, ako sa majú správne knihy čítať, aby sa pekné a nepoškodené vrátili späť do knižnice. Zároveň nás pozvala prezrieť si veľkonočnú výstavu plnú krásnych prác. Do knižnice sme sa vrátili 25. 3. 2015, kde obec Skalité v spolupráci s CVČ Skalité zorganizovali súťaž v prednese poézie a prózy. Ocenení boli: Ivonka Serafinová, Viktorka Staňová, Anettka Vojtášová, Vaneska Frollová. Zapojili sme sa aj do výtvarnej súťaže Paraniť, kde sme tiež boli úspešní získali sme kostýmy pre princa a princeznú. Kysucká knižnica v Čadci vyhlásila 12. ročník súťaže „Môj rozprávkový svet“, kde práce našich škôlkariet získali ceny a diplomy: Izabela Slichová, Ninka Zelníková, Anetka Filová. „Tento strom sa mi páči“ bol názov témy 8. ročníka výtvarnej súťaže, ktorú vyhlásil

Slovenský zväz záhradkárov, do ktorej sme sa tiež zapojili.

V apríli sme oslávili opäť výhru od Raiffeisen banky „Zlepšite s nami svoje mesto“. Získali sme 1000€ na vytvorenie Eko- učebne (altánok). ĎAKUJEME všetkým rodičom a priateľom našej MŠ, že nás podporili hlasovaním v Raiffeisen banke, pobočka Čadca. Deň Zeme sme privítali prácou – sadením stromčiek, ktoré sme dostali, ako sponzorský dar od Pozemkového združenia Čierne. Touto cestou sa im chceme veľmi pekne poďakovať, dúfame, že naša spolupráca potrvá aj naďalej. Zároveň deti upratovali okolie našej MŠ spolu s pani učiteľkami. Odmenou nám všetkým bolo bábkové predstavenie „Na prechádzke s ujom Radom“ s environmentál-

ným zameraním v podaní Divadla Sniežko z Piešťan.

V máji k nám zavítal klaun Adyno, ktorý upútal obrovskými dúhovými bublinami. Jeho bublinová šou zaujala aj deti aj pani učiteľky. Na Deň matiek sme sa dlho pripravovali a nacvičovali s deťmi básne, piesne, tance i scénky pre mamičky a babičky. Dúfame, že pripravený program všetkých tried našej MŠ zaujal a potešil každé srdiečko. Celá naša MŠ sa vybrala na námestie v Skalitom, kde si pre nás i pre ZŠ skalitské hasiči pripravili program a výstavu hasičských áut. Deti boli očarené, vyskúšali si hasičskú výstroj, veľmi sa im páčilo sedieť v hasičských autách a počúvať zvuk húkačiek. Kozmetická firma Mary Kay vyhlásila súťaž „Miky & Kimi“ ktorej sa zúčastnila trieda „Včielok“ a získala diplom. Tento rok sme mali osem absolventiek pedagogických škôl na súvislej pedagogickej praxi.

Jún priniesol sviatok deťom. Slávili sme ho v areáli našej MŠ. Na ihrisku prebiehali športové hry a súťaže a odmenou bol sladký poklad. Na obecnom úrade sme boli s dievčatami z triedy „Včielok“ uvítať do života malé detičky. Pricestovalo k nám interaktívne divadielko s názvom „Rozprávkový vláčik“. „Včielky“ a „Motýliky“ navštívili prvé triedy ZŠ, kde nás privítali pani učiteľky Mgr. Beáta Bosáková a Mgr. Adriana Čanecká. Deti mohli vidieť, ako vyzerá vyučovací hodina prváka. Rozlúčka s predškôlkami sa uskutočnila dňa 22. 6. 2015 na Obecnom úrade v Skalitom. V zasadačke odovzdala pani starostka obce PaedDr. Andrea Šimurdová a riaditeľka MŠ Ústredie Marta Koričárová všetkým predškôlkom osvedčenia o absolvovaní predprimárneho vzdelávania. Zúčastnení rodičia pripravili svojim deťom slávnostné pohostenie. Na záver školského roka potešila deti hudobno – zábavným program Simsálala. Spoločne s ňou deti spievali, tancovali, hrali sa.

Tešíme sa na Vás po prázdninách!

Za kolektív MŠ
Soňa Gelačáková

MŠ Skalité – Kudlov

Končí sa školský rok a my bilancujeme. Aké to bolo? Videli sme deti spokojné, učili sa hrou. Tvorili farbami a prstom na interaktívnej tabuli. Varili v zmenšenej kuchynke a fotili seba a pekné veci okolo. Bola zábava s robotickou včelou, ale aj krásnou rozprávkovou knihou. Bolo to fajn v telocvični, ale aj na dopravnom ihrisku na kolobežkách a bicykloch, či na vychádzke v blízkom lese. Aj divadielka boli poučné a veselé. Páčili sa nám koncerty s pani učiteľkou Kristínou a jej deťmi zo ZUŠ. Teta Vierka bola milá a naučila nás vyrábať korbáčiky zo syra, chutili výborne.

Bolo to množstvo aktivít, ktoré pre deti učiteľky pripravili nad rámec ŠVP, aby bola naša MŠ atraktívna, deti do nej rady chodili a dobre sa v nej cítili. Nechýbal týždeň zdravia a neobišiel nás ani Mikuláš. Veselo bolo aj na karnevale. Potešili sme lesné zvieratká hostinkou a sypali slnečnicové semienka vtáčikom v zime. A po zime sme sa nezlakli jarného upratovania v okolí školy a v našej záhrade. Dobré vyzerá aj skalka, ale a tu sa musia viac starať dospeláci. Pani učiteľky chcú, aby sme športovali, vymysleli pre nás naozajstnú olympiádu pre škôlkárov aj s medailami a olympijským ohňom.

Celý rok sme sa pripravovali, aby sme to v škole všetko dobre zvládli. Maturitou predškoláka prešli všetci. Nebolo to u všetkých na 1, ale veď my sa to v škole doučíme. Na krúžku anglického jazyka to bolo super, vždy sme prišli.

Nezabudli sme na naše maminky najlepšie na svete a pripravili pre nich besiedku. Pani učiteľky majú rady zas nás – deti a keď sme mali sviatok, potešili nás najkrajším dňom v MŠ – opekaním. Zabávali nás mladé pani učiteľky. Prezliekli sa za šaša, Popolušku, vílu a černokňažníka. Bolo tam celé Rozprávko.

To všetko sa však nedeje len tak, samo od seba.

Aby pedagóg predškolského vzdelávania mohol kvalitne vzdelávať deti, musí vedieť on sám, akým spôsobom čo najefektívnejšie využiť moderné technológie a digitálny obsah v samotnom vzdelávacom procese.

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov – ich schopnosti a zručnosti využívať digitálne pomôcky a obsah pre zaujímavé a pútavé učenie je nevyhnutnou podmienkou pre úspešnú integráciu informačno – komunikačných technológií v prostredí MŠ. Preto naše pani učiteľky chodia na kontinuálne vzdelávanie, zapájajú sa do projektov. Je to aj na úkor svojho voľna, v sobotu a nedeľu. Pre MŠ sme takto získali 2 interaktívne tabule, notbuk a tlačiareň.

Na konci školského roka treba poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom nám boli nápomocní: OcÚ, pani starostke, miestnym prevádzkam, CPPPaP, ZŠ, ZUŠ, CVČ, Rade rodičov, Rade školy a naším rodičom, ktorým záleží na úrovni a kvalite MŠ Skalité – Kudlov. Bude nám potešením s Vami spolupracovať.

Mgr. Magda Jašurková

ZŠ sv. Andreja Svorada a Benedikta

V uplynulom školskom roku navštevovalo našu školu 302 žiakov. Zlepšilo sa vybavenie školy modernými učebnými pomôckami.

Škola sa zapojila do národných projektov Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva a Digipédia, z ktorých sme získali 3 interaktívne tabule, ktoré boli inštalované v tzv. starej škole. Pedagogickí zamestnanci museli vytvoriť metodický materiál zameraný na využívanie interaktívnych tabulí vrátane interaktívnej prezentácie.

Štyria pedagogickí zamestnanci sa zapojili do projektu Aktivizujúce metódy vo výchove, z ktorého škola tiež získala interaktívnu tabuľu a zamestnanci museli absolvovať akreditované vzdelávanie v oblasti využívania nových netradičných metód vo výchove a spracovať rôzne metodické materiály.

Ďalším projektom, do ktorého sa škola zapojila v tomto školskom roku, bol národný projekt Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy, do ktorého sa zapojili učiteľky 1. stupňa. Získali pre školu netradičné učebné pomôcky na TSV a počas vzdelávaní si osvojili nové prístupy vyučovania TSV.

Aj v tomto školskom roku sme pokračovali v projekte Comenius – Školské partnerstvá. Tento projekt realizujeme v spolupráci s tromi krajinami: so Španielskom, Bulharskom a Tureckom. Koordinátorkou projektu na našej škole je Mgr. Kubánková. V tomto školskom roku sa uskutočnilo projektové stretnutie v Španielsku v dňoch 8. – 12. októbra. Zúčastnili sa ho 13 zamestnanci školy. Projektové stretnutie na našej škole sa uskutočnilo v dňoch 2. – 6. júna. Partneri zo zahraničných škôl mali možnosť spoznať náš výchovno – vzdelávaci proces, zapojili sa do tvorivých dielní, zábavno – športovo – súťažných aktivít.

Prostredníctvom prezentácie sme predstavili našu školu, obec, Slovensko. Počas školskej akadémie sme predstavili našu kultúru, tradície, záujmy žiakov. Súčasťou stretnutia bolo i spoznávanie kultúrno – historických pamiatok a prírodných krás Slovenska, stretnutie s predstaviteľmi obce.

Dňa 30. 3. 2015 sa uskutočnila multikultúrna akcia Svet našimi očami s cieľom „stať sa vnímavejšími voči potrebám iných“. Hostovali sme deti z Detských domovov Horný Kelčov a Semeteš. O zaujímavé prednášky nielen o Afrike, ale i o inej časti sveta, sa postarali naši milí hostia: český cestovateľ David Švejnoha a logista Tropicteamu pre východnú Afriku Mário Jančovič. Tradične prebiehali tvorivé dielne, v ktorých bolo možné ochutnať jedlá chudobných: čapati, ugali, sukuma waki, vyrobiť si hračku z odpadového materiálu a iné úžitkové predmety. Pestrý program

si pripravili žiaci našej školy, ako i deti z detského domova. Akcii predchádzal tradičný bazár a výťažok z neho sa posielal ako školné pre adoptovaného chlapca z Kene.

Naši žiaci sa počas školského roka zapájali do rôznych súťaží a mnohí z nich boli úspešní. Peter Gonščák zo 4. B vyhral okresné kolo pytagoriády už po druhý raz. Katarína Cerchlanová z 8. A si v umeleckom prednese poézie a prózy vybojovala 1. miesto v obvodovom kole a 2. miesto v okresnom kole. V súťaži Liečivé rastliny získala 2. miesto v okresnom kole Michaela Lucáková zo 6. A. 3. miesto v biologickej olympiáde získalo družstvo z 5. A: Karolína Špiriaková, Natália Rotková, Agáta Gonščáková, Adriána Majchráková, Táňa Truchlíková. Na škole máme aj zdatných športovcov. K tým najúspešnejším patria biatlonisti, najmä bratia Patrik a Pavol Baroňákovci, ktorí získali na rôznych súťažiach viacero ocenení. Naše najúspešnejšie športové družstvo sú dievčatá florbalistky, ktoré získali 1. miesto v spádovom kole, 1. miesto v okresnom kole a 2. miesto v krajskom kole. Toto družstvo tvoria: Cerchlanová Katarína 8. A, Časnochová Marika 9. A, Gerátová Nina 9. B, Gonščáková Natália 7. B, Juricová Božena 8. A, Krkošková Simona 9. A, Kubalíková Soňa 9. B, Lucáková Kristína 9. A, Oravcová Michaela 9. A, Špiláková Silvia 9. A.

Červený kríž organizoval súťaž pod názvom „Regionálna súťaž hliadok mladých záchranárov“. Krásne 1. miesto v okresnom kole získali žiaci z 8. A: Matej Čanecký, Barbora Krčmáriková, Patrícia Majchráková, Renáta Martiniaková a Soňa Straková. Podobne úspešní boli aj žiaci v súťaži Okresná súťaž mladých záchranárov, ktorú organizovala civilná ochrana. Získali 3. miesto v okresnom kole a postup do celoslovenského kola do Košíc. Toto umiestnenie si vybojovali títo žiaci: Matej Čanecký 8. A, Patrik Baroňák 7. B, Barbora Krčmáriková 8. A, Patrícia Majchráková 8. A. Už tradične niekoľko rokov nás úspešne reprezentuje divadelný súbor Kolovrátky. V regionálnej prehliadke detskej dramatickej tvorivosti Deti deťom v Oščadnici obsadili 1. miesto. Na krajskom kole súťaže Detský divadelný medveď získali cenu za spracovanie aktuálnej témy. Na celoslovenskej prehliadke v literárno – dramatickej tvorbe Dielo tvojich rúk Topolčany obsadili 3. miesto. Účinkovali aj na Palárikovej Rakovej v rámci národnej súťažnej prehliadky ochotníckych divadiel.

Za ZŠ sv. Andreja Svorada a Benedikta
Mgr. Miroslava Gašparínová

Besnota, známa nákaza – nie vždy známe opatrenia

Choroba je známa veľa rokov. Poznali ju už obyvatelia starej Mezopotámie, kolísky civilizácie, kedy na ňu zomieralo mnoho ľudí. Až v rokoch 1881–1890 známy francúzsky mikrobiológ Louis Pasteur objavil vďaka poznaniu vlastností vírusu spôsob prípravy a neskôr výroby očkovacej látky, pomocou ktorej sa mu podarilo zachrániť mnoho ľudí.

Besnota sa v prírode udržuje v určitých ohniskách, kde medzi najčastejšie rezervoárové živočíchy patria líšky. U nich sa vírus nachádza v určitom skrytom stave a môže sa šíriť ďalej na vnímavé mäsožravce (psy, mačky), ale aj človeka, opicu, potkana, myš či bylinožravce, alebo netopiera. Tak ako líšky a ďalšie zvieratá, ani nákaza nepozná štátne hranice. Jedinou spoľahlivou metódou ochrany je preventívne očkovanie.

Každoročne terénny veterinárni lekári vykonávajú v príslušných obciach regiónu hromadné očkovanie psov proti tejto stále

neliečiteľnej chorobe. Majiteľ zvierat staršieho ako tri mesiace je povinný sa dostaviť na očkovanie. Táto povinnosť mu vyplýva zo zákona o veterinárnej starostlivosti. Nezodpovedný majiteľ ako chovateľ zvierat, tým že nepredvedie zviera na pravidelnú vakcináciu, sa vystavuje nielen riziku zo sankcie za porušenie zákona, ale v prípade, že jeho zviera unikne z chovného priestoru môže spôsobiť škodu na zdraví a živote iného občana alebo zvierat. Tak isto nezriedka sa stáva že voľným pobežovaním zvierat po cestách – necestách, môže spôsobiť aj dopravnú nehodu.

Nedávno sme v obci riešili za pomerne krátke obdobie už druhý prípad pohryznutia osoby. V tomto prípade sa jednalo o hrajúce sa dieťa a neznámeho psa. Neznámy pes bez jasnej identifikácie, či už podľa očkovacej známky, obecnej známky na obojku, alebo mikročipu predstavuje riziko.

Nezanedbateľné náklady vznikajú jednak poškodenej osobe, jednak obci zabezpečujúcej odchyt zvierat a pre jeho prípadné pozorovanie a ďalej vyšetrovujúcim zložkám na úseku verejného zdravotníctva, štátnej veterinárnej správy, polície.

Kedyž sa všetky náklady spočítajú je to pomerne slušná suma. A to všetko pre zanedbanie povinnosti chovateľa, ktorý chce svojim postojom častokrát zostať v anonymite.

MVDr. Jozef Mudrík

regionálny prezident Komory veterinárnych lekárov Čadca

Obec Skalité Vás pozýva
25. júla 2015 na 7. ročník
Skalityskej varešky – súťaže vo
varení gulášu

Súťaž sa uskutoční v areáli TJ Slovan Skalité, a už teraz je prihlásených 17 družstiev. Príďte ochutnať ten najlepší guláš! Pre deti budú pripravené skákacie hrady, večer spoločne zapálime Vátru zvrchovanosti.

Program Skalityskej varešky:

- 12.00 Príprava na varenie
- 13.00 Čas na varenie guláša
- 16.00 Ochutnávka a hodnotenie
- 17.00 Vyhlásenie výsledkov a odovzdanie cien
- 18.00 Ľudová zábava
- 20.00 Vatra zvrchovanosti

Výmenný spôsob zberu PAPIERA

Obecný úrad v Skalitom oznamuje občanom, že v rámci zberu separovanej zložky papier bude umožnené občanom využiť výmenný spôsob zberu PAPIERA.

PAPIER – noviny, časopisy, letáky, knihy bez textilných obalov, bez kartónov. Papier musí byť pevne poviadaný v balíčkoch. Takto pripravené balíčky budú na mieste odvážené a vymenené za toaletný papier a to:

3 kg papiera = 1 kotúčik toaletného papiera

1 kg papiera = 1 balíček vreckoviek

10 kg papiera = 1 balík utierok

Zber bude 23. júla 2015 na stanoviskách:

15:00 u Šimurdy

15:15 u Tomice

15:30 Ústredie

15:45 Tridsiatok

16:00 u Tomasa

16:15 Kudlov pri predajni Družba

16:30 Serafínov pri Skalanke

17:00 zastávka SAD Kozakov most

Navštívte naše finančné centrum v OC Mirage

Môžete si u nás vybaviť:

- hotovostnú pôžičku až 10 000 € bez ručiteľa
- výhodnú pôžičku na rekonštrukciu
- Premia kartu Home Credit, s ktorou šetríte pri každom nákupe
- spojenie pôžičiek do jednej s nižšou splátkou

Tešíme sa na Vašu návštevu každý deň od 9.00–20.00 hod.

☎ 0850 638 191 | ✉ zilina@homecredit.sk

Poslúcha nie je verejný prístup a platí pri splnení podmienok Home Credit Slovakia, a.s.

MATRIKA

PREHLAD O POHYBE OBYVATEĽOV OD 26. 3. 2015 DO 17. 6. 2015

Narodené deti od 22. 2. do 8. 6. 2015

FEBRUÁR
Zara Mikulová

MAREC
Matej Čanecký
Jakub Mudrík
Adela Ďurinová
Aneta Štancelová

APRÍL
Natália Čentáková
Timotej Koričár
Viktória Hulínová
Nina Rokyčáková
Nela Rokyčáková

MÁJ
Sára Krajčírová
Sebastián Choluž
Ján Tatarka
Petra Serafínová
Elena Martiniaková

JÚN
Emma Konečná
Samuel Jesajan

Uzavreté manželstvo v obci Skalité od 27. 3. do 19. 6. 2015

APRÍL
Richard Majchrák
a Mária Tatarková
Miloslav Bašta
a Ing. Gabriela Ramšáková
Mgr. Štefan Strýček
a Bc. Miroslava Šimaliaková

MÁJ
Róbert Čarnecký a Michaela Šimaliaková

JÚN
Mgr. Jaroslav Martaus
a Ing. Mária Kubalíková
Miroslav Padyšák
a Lenka Lašová
Pavol Stehel

a Lenka Vranová

Uzavreté manželstvo mimo obce Skalité od 11. 4. do 15. 6. 2015

APRÍL
Miroslav Serafín
a Anna Homolová
Marcel Kubančák
a Viktória Vojčiniaková

MÁJ
Ondrej Serafín a Michaela Gonšáková
Jozef Gomola a Miroslava Cholužová
Martin Čanecký a Katarína Poláčková

Úmrtie občanov v obci Skalité od 27. 3. do 17. 6. 2015

APRÍL
Mária Časnochová, 78r.

MÁJ
Anna Majchráková, 76r.

Úmrtie občanov mimo obce Skalité od 20. 3. do 8. 6. 2015

MAREC
Ferdinand Stenclák, 70r.,
Jozefa Koperová, 67r.,

APRÍL
Jozef Potočár, 89r.,
Žofia Cechová, 77r.,
Kamila Franková, 86r.,
Pavol Urbánek, 62r.,

MÁJ
Magdaléna Urbánková, 82r.

JÚN
Mária Tomicová, 83r.,

Počet prihlásených k trvalému pobytu: Od 26. 3. do 17. 6. 2015 sa do obce Skalité prihlásili: 4 občania

Počet odhlásených občanov z trvalého pobytu: Od 16. 3. do 13. 5. 2015 sa z obce Skalité odhlásilo: 5 občanov

Počet obyvateľov k 18. 6. 2015: 5211

M. Časnochová

Kudlovská kopačka nultý ročník o pohár predsedu Občianskeho združenia Detstvo Kudlov

V sobotu 20. 6. 2015 o 13. hodine bol slávnostne otvorený nultý ročník súťaže s názvom Kudlovská kopačka. Na ihrisku s umelou trávou sa zišlo šesť družstiev – Cechospol, Kysucké strely, Young Boys, Tatarkovci, Divoké brojle, FC Miľan. Zaujímavosťou je, že družstvo FC Miľan bolo v zložení deda, syn, zať, dvaja vnuci.

Vzájomne sa hralo vo dvoch skupinách. Následne sa zápasilo o 5. a 3. miesto. Vyvrcholením bolo finále medzi Tatarkovcami a družstvom Young Boys.

Výsledné poradie:

1. Tatarkovci
2. Young Boys
3. Kysucké strely
4. FC Miľan
5. Cechospol
6. Divoké brojle

Kým chlapi, mládenci, chlapi hrali futbal, menšie deti súťažili v športovo-zábavných súťažiach na susednom ihrisku. Deti hádzali na cieľ, plávali sa na kryhách, absolvovali slalom s kolobežkou, striedali na bránku a skákali vo vreci. Po zvládnutí všetkých disciplín nasledovala sladká odmena a deti si mohli dať vymalovať tvár rôznymi motívami. Dobrá športová atmosféra bola podporená hudbou, nechýbal bufet.

Impulzom tohto podujatia bolo vytvoriť akciu spájajú s tretím júnovým víkendom, kedy sa slávi Deň otcov a pripraviť podujatie, kde si okrem otcov, možno aj budúcich otcov, synov, dedov a vnukov, ktorí hrajú futbal, prídu na svoje aj deti, lebo aj pre ne sú pripravené súťaže a program.

Tešíme sa na budúci rok, kedy práve v tom čase (3. júnový víkend), chceme tiež pripraviť toto podujatie.

Ďakujeme sponzorom za podporu tejto akcie, veľké poďakovanie patrí aj organizátorom z radov pedagógov ZŠ s MŠ Skalité Kudlov, rodičom z OZ DK a súťažiacim.

Organizátori:

členovia Občianskeho združenia Detstvo Kudlov

Sponzori podujatia:

Obec Skalité,
Cechospol, s.r.o.,
Iveta Bazgerová,
Roman Greguš,
Miroslav Majchrák,
Mgr. Jozef Cech,
Mgr. Janka Majchráková,
OZ Detstvo Kudlov,
ZŠ s MŠ Skalité Kudlov

Deťom, žiakom prajeme krásne prázdniny a učiteľom relax počas zaslúženej dovolenky

Za ZŠ s MŠ Skalité Kudlov
Mgr. Marta Vojčiňáková

Hokejbalový klub Skalité je strieborný

Skalité je vicemajster senior KHL v sezóne 2014/2015. Po finálovej prehre 3:0 s mužstvom Dream team je to historický úspech seniorskej kategórie. V tíme majstra má Skalité taktiež zastúpenie – za Dream team hral Tomáš Firek.

Kozmetický salón
Skalité
pod Obecným úradom

Bianca

0908 493 146
1. poschodie

- 3D riasy
- masáž tváre a dekoltu
- mikromasáž očného okolia
- farbenie obočia a rias
- formovanie obočia
- lepenie trsov
- hĺbkové čistenie pleti jemnou parou s ozónom
- prístrojové ošetrenie ultrazvukom, ozonizérom
- vypichovanie milíí
- peelingy
- masky
- depilácie
- parafínový zábal rúk
- líčenie
- darčekové poukážky,...

kuchynské linky, vstavané skrine, spálne, detské izby,
kancelársky nábytok, nábytok ambulancií, obchodov, penziónov ...

DURAJ

Výroba nábytku
na mieru

Skalité - Bory
023 14 SKALITĚ
0907 175 121
041 / 437 6434

duraj.j@gmail.com
www.nabytokduraj.tym.sk

bezplatné
zameranie
zákazky

Hotel KOLONIAL

Denné menu už od 2,80 eur!!!
Poriadanie osláv, karov, svadieb.
Bowling od 13 centov/min.
Najlepšia zábava v obci!!!

Otvorené wellness centrum
(sauna, jakuzza, masáže a iné...)

Hotel KOLONIAL
02314 Skalité 1284
tel: +421 41 4376405
fax: +421 41 4376405
mobil: +421 905/868 287
email: kolonial@hotelkolonial.sk
www.hotelkolonial.sk

Osadový turnaj o pohár starostky obce

21. júna 2015 sa na ihrisku TJ Slovan Skalité uskutočnil už 7. ročník futbalového podujatia „Osadový turnaj o pohár starostky obce“.

Konečné poradie mužstiev v turnaji:

1. miesto: Notorik Bory
2. miesto: Dynamo Mlaky
3. miesto: Cechospol
4. miesto: Pašerák Martiniak
5. miesto: Úlet
6. miesto: SP Fan Tomas

Najúčinnejší hráč: Alojz Serafín
Najlepší strelec: Rudolf Mikula
Najlepší brankár: Slavomír Tatarka

Futbalové okienko

Vážení priatelia futbalu!

Skončila sa nám jarná odvetná časť futbalovej sezóny. Príprava počas zimnej prestávky prebehla v našom klube v znamení zmeny na trénerskom poste mužstva „A“ a zapojenie čo najväčšieho počtu hráčov do tréningového procesu. Novým trénerom sa stal p. Jaroslav Petrák.

Mužstvo „A“ skončilo po tejto časti súťaže na konečnom 8. mieste so skóre 38:55 a počtom 36 bodov. Pozitívom je dobré umiestnenie družstva, avšak v závere sezóny sme mali veľa zranených hráčov, čo sa odzrkadlilo na záverečných výsledkoch.

V príprave na novú sezónu sa družstvo zúčastní turnaja v Banskej Bystrici – 4. 7. 2015, dňa 12. 7. 2015 usporiadame

40. ročník Memoriálu des. Šmatlavu a 19. 7. 2015 budeme hrať na turnaji v Čiernom.

Družstvo dorastu sa borilo počas jarnej odvety s problémami, ale v závere sezóny sa im podarilo zachrániť IV. ligu. Do novej časti sezóny bude družstvo viesť dvojica J. Choluj a P. Dubašík.

Družstvá SŽ a MŽ sa po rokoch ocitli v okresnej súťaži, keď sa nám nepodarilo zachrániť III. ligu. Taktiež v tejto kategórii začnú novú sezónu J. Buch a L. Mikula ako tréneri týchto kategórií. Družstvo prípravky sa taktiež prihlásilo do novo vzniknutej súťaže okresu Čadca.

Výsledky družstva dospelých, dorastu, žiakov aj prípravky nájdete na stránke: <http://www.futbalnet.sk/sutaze>

Výbor TJ Slovan Skalité

Spravodaj obce Skalité. Vychádza 4–krát ročne. Šéfredaktor: Vladimír Krčmárik. Redakčná rada: Janka Časnochová, Marta Vojčiňáková, Miroslava Šimáková. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy dodaných príspevkov. **Námety a postrehy občanov redakcia uvíta na prednosta@skalite.sk, 0905/974 959.**
Grafická úprava: MAGMA – Mária Ščuryová